

Redactiunea

se afla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decâtu numai de la corespondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Dominec'a.

Pretulu de Prenmeratiune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siesse lune 5 „ „ „
Pre annulu intregu 10 „ „ „

Pentru Romania:

Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
Pre 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala
pentru fiesce-care publicatiune separatu.
In loculu deschisu 20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

B.-Pest'a, 3. Apr. 22. Mart. 1875.

Camera deputatoru ung. reincepu Joui lucrurile sale, cari inainteza cu putere de aburi. Legea pentru pensiunea invetiatoriloru trecu aproape nedisputata. Deputatii presenti, — a caroru numeru abia suie la cifra de 100. prevediuta prin regulamentu ca necessaria spre a se pote aduce concluse valide, pentru legile ce se voteza in fug'a mare. Nouele proiecte de contributiune se si luara la votare si de orace discussiunea lipsesce, modificatiunile inca sunt rare, se pote pognostica terminarea lucrurilor si inchierea sesiunii inca in luna cur. multu deca va intru in primele zile ale lui Maiu.

Diuariile d'in Austro-Ungaria sunt pline cu reporturi despre calatori'a imperatorului si splendid'a primire la Trieste. Salutarele d'in partea osebitoru deputatiuni. iluminatiunea feerica, buibuitulu trescuriloru, etc. sunt lucruri cari se repetiescu totu deauna la asemenea ocasiuni. Noi ne dispensamu de la sarcina recensarii acestoru solennitati si conformu spatiului de care dispunemu, vomu resume intre scirile mai noue momintele calatoriei. Astadata ajunge a inregistra ca dupa scirile so-site primirea domnitorului d'in partea poporatiunii Triestine au fostu entusiastica.

Conclusulu deputatoru nat. oppos. au intempinat aspra si chiaru in justa critica d'in partea „Gaz Tr.“ si „Orient. lat.“ Polemi'a intre aceste doue organe si „Albin'a“ tote trelle organe nat. oppos. s'au si inceputu. Nu intilegemu atata animositate, pentru ca nu afflamu caus'a, carei-a s'ar pote atribui acesta lupta essacerbata. Conclusulu deputatoru nat. oppos. este unu felu de armistitiu destullu de motivatu, de si tote motivele nu s'au publicatu, dar in fine singurulu motivu d'a cerca se se smulga odata arma d'in manile incriminatoriloru nedrepti, ar fi de ajunsu spre a justifica acestu armistiu temporale, prin care nu s'au renuniatu la lupta, cu atatu mai pucinu la principiu, — ci este una simpla schimbare de tactica cu scopu de a cerca, de se pote, unu modus vivendi, ca-ci iritatele lupte continue storcu puterile natiunii, isbindu in tote partile si in tote interesele poporului spre a carui crutiare deputatii au detorintia ca se cerce tote mediulocele oneste. Insiellati in sperare cu innoite poteri si cu dreptulu celui curatu facia cu cellu negru la suffletu, voru reincepe lupta cea noua, deplinu justificati chiaru si in ochii adversariloru. — Vomu mai graf in asta cestiune de si nu credemu ca folosese causei a descepta atentiunea adversariloru cu certele nostre intestine, d'in cari, — facandu-se mai de sila mai d'in scapare unele descoperiri, — era numai adeversarii tragu folosulu.

Reductiunea judecatoriloru s'au luatu in lucrare la ministeriulu de justitia, unde pertractarile confidentiali in asta privintia se incepura eri. D'in mai multe parti alle tierrei sosescu deputatiuni la ministeriu cu rogarea d'a nu li-se luá judecatori'a seu pentru a se stramuta in cutare si cutare locu celle remase.

Guvernulu Romaniei au retrassu proiectulu de lege pentru cladirea callei ferrate Ploiesci-Predealu, d'in acestu incidentu diuariulu mag. „Ref.“ temendu-se ca lini'a amintita si prin urmare junctiunea la Brasieu cu callea ferr. orient. a Ung. nu se va face pana la timpulu stipulatu (1878) prin conventiune, indemna pre guvernulu ung. ca pre calea diplomatica se de de scire guvernului Romaniei ca deca junctiunea la passulu Timisiului s'ar respinge de Camera, sen ca nu s'ar essecuta la timpu, guvernulu ung. nu va permite ca se treca neci o singura locomotiva preste frontarie. — Preabine, dar intrebamu pre intielleptii de la „Reform'a“ cum s'ar pote, ca fara junctiune se treca vre o locomobila frontariele, chiaru si cu inalt'a permissiune a guvernului ung?

Conferintia rom. la Sabiuu. — Diuariulu ung. „Közérdek“ scie mai multe despre affacerile Romaniloru decatu sciu diuariile romanesci, asiá „Közérdek“ affla „ca la Pr. Ssa Mitrop. Mironu se voru tiené in dillele aceste conferintie confidentiali mai anguste a supr'a politice ce voru avé se urmeze Romanii d'in Transilvania. La aceste conferintie voru luá parte cati-va preuti si mirenii d'in cei cu influentia mai mare. Metropolitanulu, nou-alessulu Eppu allu Aradulu si Episcopatululu (care?) sunt cu totulu pentru activitate si se spera ca Romanii d'in Transilvania voru luá parte activa la alegerile viitorie si nu voru mai spriginu pre essaltatii de pana acum.“ — Noi nu scimu chiaru nemic'a despre acesta conferintia, care de altmintrea e bine se se tiena si ar fi si mai bine de s'ar tiené in mai multe locuri spre a se consultu intileginti'a mai nainte de intrunirea conferintiei generali, inlesnindu-se aceste-a lucrurile prin consultari prealabile pentru o actiune solidare in ori ce directiune ar fi acest'a. Ceea ce nu ni-se pare correctu in impartesirile officiosului diuariu este, pre-occuparea cu atata positivitete a conclusulu conferintiei de la Sabiuu, prognosticatu cu scopu d'a se face ore-si care pressiune a supr'a conferintiei generali, chiamata a decide in ultim'a instantia. — Catu pentru acest'a dorimu ca pregatirile seriose se se faca d'in bunu timpu, ca se nu o patimu era ca in rondulu trecutulu, tienendu-se post fest'a. — Ori care va fi conclusulu conferintiei generali, intileginti'a si poporulu trebuie se scia de tempuriu de ce se se tiene facia cu nouele alegeri. — Noi dederamu lonu in colonele acestui diuariu osebitoru pareri ce se manifestara d'in un'a seu alta parte, fara ca se le aprobamu seu desaprobamu, cu atatu mai pucinu se impunemu parerile nostre si acest'a pentru ca cestiunea fiindu grava, deslegarea ei o lassamu conferin-

tiei generali a Rloru d'in Transilvania, in a caroru competintia cade. Asiá urmásem si cu ocasiunea conferintiei de la Mercuri-a si n'avemu neci o cauza de a urmá altmintrea asta data, ba rezerv'a ce ni-o impunemu este justificata prin enunciatuni facute in forma de apostrofare ca si candu ungureni s'ar amesteca in affacerile fratiloru d'in Transilvania, cu tote ca atari expectoratiuni nu potu avé multa valoare de ora ce caus'a este commune totororu Rloru. dar in fine fratii nostri d'in Transilvania sunt maturi si voru sci ce se faca fara ca se aiba trebuintia d'a se impartu cu noi pre responsabilitate pentru actiunea ce i privesce in prim'a linia.

Edgard Quinet.

(† 27. Martiu, 1875. st. nou.)

Pre la inceputulu annului cur. Europ'a cea falnica mai numeru intre fiii sei pre doi urmatori demni ai lui Demosthene. dar' sortea cruda trebui se ne rapesca pre unulu, ca numai Castelarulu se represente oratori'a. La 27. l. c. firulu electricu ni-addusse de la Paris scirea trista, ca cellu mai mare oratoru allu Europei si profetulu Franciei Edgard Quinet a intorsu pamentulu tri-luni la 29 Martiu, c. in facia unui publicu mai mare ca 10,000. Dintre notabilitati lu-insocira Victoru Hugo, Luis Blanc si Leone Gambetta; la momentu tienura toti trei vorbiri funebrale, primululu pentru essiliu, allu doilea pentru republic'a de la 1848, era Gambetta pentru republic'a moderna francesa. Finindu-se pomp'a funebra, publiculu si-a manifestatu placerea ca traiesca republica. „fora ca se se fia tempiatu ce va disordine. Astu-felu se departa dintre ai sei Edgard Quinet, lassandu in urm'a sa multe anime sfasiate si una natiune iritata din caus'a interesseloru personale alle diferitiloru pre tendenti la tronu.

Dar se vedemu acum cine a fostu omulu, allu carui nume face se trassaria tota lumea?

Edgard Quinet se nascu la an. 1803 in Bourg-en-Bresse langa Elveti'a. Tatalu seu servi ca intendinte'a in armat republicana de la 1793—95, de unde se departa forte superatu pre consululu Bunaparte, si in tota vietii ai-facu oppositiune crancena. Acestu spiritulu domnia in casa betranului Quinet pre candu se desvoltu micutiulu Edgard, si cu tote aceste geniuu belliducelului de la Waterloo sciu se atraga in partid'a sa si pre ffiulu betranului Quinet, carele atunci nu prevediu, ca Bunaparte va deveni despota. Pana tardiu dupa an. 1820 Edgard Quinet fu unu adoratoriu mare allu imperiului si in mai multe ronduri lu vedemu cautandu „Waterloo“-ulu. Carier'a cea splendida i-se incepe inse numai la an. 1840. candu deveni professoru pentru istori'a literaturei a ambeloru popora din sudulu Europei. — Quinet cu ambii professori Mickiewicz si Michelet formu trinitatea, la carea se inchina totu studintele. Pre unde ambla unulu din ei, de odata audiai resunandu numele tutoru trei, ca-ce programm'a loru era espressa in cuvintele „libertate, egalitate si fratietae,“ pentru care fura adorati de tote poporale lumei si urgi-

siti de toti despotii. — Ca professoru la an, 1840 disse Francesiloru la una ocasiune, ca Borussi'a va pune man'a pre frenele Europei si in fine o va supune despotismulu ei; si eccu profeti'a i-sa si realizatu in parte pana candu era inca in vietia. La an, 1848 fu unulu din cei mai mari combatenti in strurile republicaniloru si cu Luis Blanc era idolulu poporului. Cu restaurarea imperiului la an. 1851. si ellu fu intre cei proscrisi si pana la an. 1870. traia in essiliu, unde scrisse opurile grandiose, care dederu materia mai multi anni la intrega press'a Franciei.

La an, 1867. a luatu parte la congressulu primu din Geneva (Genf) pentru lig'a pazei universeli. Fruntea sa cea coronata de nisce peri albi — nu din caus'a betranetiloru a facutu se amutiesca intregu congressulu, ca-ce marele Quinet in timpu de una ora si diumetate a descrissu cu celle mai viue coloru chiamarea omului si de aici insemnetatea pazei universali. Cu occasiunea asta nu s'a potutu retené modernulu Demosthene, ci trasse attentionea Francesiloru de noue asupra Borussiei, dicundu ca Franci'a va fi mutilata de ca tra Teutoni; ceea ce fu indesiertu, ca-ce lussulu prinsesse rugina in Eliseu si si-intinsesse radecinele prin tota tierra. In Septembre, 1870. se vulture tote momentele cu ochiu de Mai de multe ori se esprimasse, ca totulu e pierdutu, de ora-ce Teutonii sunt multi ca frundi'a in codru. Dupa inchierea pazei luá si ellu parte la adunarea natiunala din Versali'a, cu tote ca vedeá bine, ca republic'a — dupa gustulu seu — e departe de a se pote realisa. Consecuentu in tota vietii, lu veduramu si la 25. Fauru, a. c. cu votarea constitutiunii, ca se tienu passivu dimpreuna cu Thiers si Grévy.

Edgard Quinet fu unulu din acei ffi mari ai Franciei, care se interessu multu si de sortea natiunei romane. Idealulu seu era se vedea ginteá latina in occidente unita era pre cea din orientele Europei asemenea, ca se fia ore-si cumu chiea Europei despre Asi'a.

Deca Napoleon III. si-d' schidea mai bine ochii la an. 1866 si nu se lassu se fia atatu de influentiatu de iesuitii politici, Borussi'a nu s'ar fi intorsu triumfatoria de la Königgrätz, ecuilibriulu Europei nu s'ar fi struncinatu si compassulu politicu era totu in Paris. — Attunci pote ca si idealulu lui Quinet s'ar fi realizatu. Acum inse, disparendu d'in Franci'a triumviratul „Mickiewicz — Michelet — Quinet,“ care lucrá din tote puterile pentru emanciparea poporiloru de tierrani in genere si pentru unirea natiunei romane din orientu in specie, acum dicu nu avem de catu se ascultamu de doctrinele scellei trinitati, si resoluti se intimpinamu evinemintele seclului, ca-ce trebuie se vina timpulu „unirei totororu.“

Spiritiloru mari tributulu posteritati nu li-se denega nece candu; de aceea si noi Romanii reamintindu-ne d'in generatiune in generatiune sublimelul lui cuvinte „Limb'a e titlulu loru de nobletia in mediulocu barbariloru,“ se ne facemu detorintia si se-i dicemu de aci d'in orientele Europei „eterna si binecventata fia memori'a lui Edgard Quinet!“

Tiberiad'a Satumariului, 30. Martiu, 1875.

Dle Red. ! Prestimatei increderi a 3 protopopi si 7 preuti, dorindu a responde cu asemenea incredere, ceru pucinu spatiu intre colonele pretiutului diariu ce redactati, ca se potu desfasciura convictiunea mea facia de passulu recumendatu de acei dda se face la regimu in privinti'a „schemei.“

Vigilulu spiritu a suslaudatiloru domni, e destulla garantia, ca passii ce voru face la regimu, in privinti'a schemei, sunt legali, sunt justificati antequam quidquam fieret, de ori ce anima nepreoccupata, si trebuie, ca voru fi, deca nu adi, mane abuna sema, incorunati cu cellu mai stralucitu successu.

Corporatiunile chimate pentru esplotarea calculiloru strategici, sunt bine allese, DD. Pelle, Marchisiu, Ardeleanu dincolo; Juhász, Szabó, Lazaru dincoce. Terminulu generalu-conventului, a 4 diua dupa S Pasce, la Satumare, e bine gacitu. Avemu tempu destullu d'a lucra in sectiuni, avemu tempu a ne consultá prin correspondintie, ca astfelu la tempulu peripates-loru generalu-conventului in proviantu si munitiuni se nu mai fia numicu de doritu.

Pan'aci deci tote — su bine.

Numai cátu chiaru „circa substantiam“ fiindu noi de diferite convictiuni, trebuie se isbutimu antequam quidquam fieret, cu peripatese publice.

Dvostra 10 ageri curioni sustieneti, ca clerulu intrunitu, pre basea diferite loru date si accluse schematice, va essoperá ore-si-cum in modu unilateralu, adeca clerulu singuru, ce-va schema moderna de la ministeriu? io (scusat-mi cutedinti'a, ca me punu in cumpena), ast'a impregiurare am studiat'o chiaru din contra.

Da, miniseriulu, fia chiaru si intregulu regimu, nu se pote senti indreptatitu a se amesteca in treburile nostre interne basericesci, ellu nu ni pote adduce noue legi; ca-ci ministeriulu in celle basericesci si eminente in celle politice numai supra-veghiatoriulu, respective essecutorulu legiloru este, remanendu-i dreptulu d'a interpretá legea, ad candu synodulu resp. diet'a nu e intrunita; deci, deca noi ceremu schema de la ministeriu seu cottu, ceremu cea ce nu are, si deci, neci ca ni pote, da, ba, Dne feresce! se aiba si se pota da asiá ce-va, ca-ci, asiá ce-va, numai cu sacrificarea autonómiei nostre basericesci s'ar poté intemplá, si urmandu d'aci: adi ni-ar prescrie schem'a, mane antiphon'a, poi-mane condaculu, mai apoi liturgi'a si in urma, deca i-ar veni la socotela ni-ar si mai sterge câte ce-va din lista; ba scote ni-ar limb'a dintre falci, eram se dicu din baserica. Noi purcediendu astfelu, n'amu face alta, decátu paserici'a, ce de fric'a crocodilului sbora in gur'a acestui-a.

Ve-ti dico dloru: Episcopulu nu ni pote face schema; ca-ci colo e schem'a Pr. S. Salle parintelui episcopu Michailu Pavelu reiectata de cottu; cottulu si-spella manile de ori ce ingerintia in trebile interne a ori ce confesiuni; era ministeriulu nu e organu legislativu, ci numai essecutoru; astfelu, cine se ni face schem'a?

Argumentu plausibile, cumca cine e competente d'a crea schema, e incercarea mai prospeta a Pr. S. Salle episcopului nostru, carele a dispusu a se luá protocolle din diferitele comunitati eclesiastice, subscrisse auditi! subscrisse si de credinciosii, pre basea caroru-a ar essopera authentica-reca cutarei scheme prin ministeriu si a consequenti prin cottu; . ergo, uti figura docet, in trebile nostre interne basericesci, potestatea legislativa, ore nu suntemu noi si credinciosii nostri? quod erat demonstrandum.

E bine, dar candu suntemu noi in dreptu d'a crea legi administrative interne?

Atunci candu ne aflamu in sinodu parochialu, protopopesu si eminente diecesanu. Aceste sinode se intiellege ca miste, sunt unii factori legislativi. Deca sinodulu parochialu de ici otarosece a presta mai multu functiunariloru sei basericesci, decátu cellu de colo din ceca lalta comunitate basericesca, decisiunile salle prevediute cu formalitate recerute, me prindu in capulu mieu, le va intari ori care iurisdictione, si daca nu s'ar in locui successive, si prin assemeni factor

cu alte mai noue, ar avé valore „si fractus illabator orbis“ ca schem'a lui Olsivszky pana la capetulu vecuriloru; da, legea dice ca: volenti non fit injuria. Voiu sierbi cu unu casa cu cretu: Swabii din Fény s'au plansu mai annu la cottu, ca preutul loru pretinde prestatiune anumita de carne, vinu, etc. pre praniculu basericeci, pre candu credinciosii din alte comunitati eclesiastice d'alle loru nu sunt obligati la asiá ce-va. Cottulu investigandu, si dandu d'unu contractu d'asta specie facutu de stramosii recurentiloru, authenticatu de iurisdictione competenta de pre acelle tempuri, si ne mai inlocuitu cu altulu mai nou, ce a facutu? a rentaritu obligatiunea. Pre astfelu de base face exceptiune si Vezindulu de la regul'a nostra generala. Noi nu avemu contracte d'aceste; nu, ca-ci unei parti contractante juxta illud: „non quid juris“ i sunt legate manile, ni-s'au nimicitu sinodele parochiali, protopopesi si diecesane, si nimicindu-se aceste, disciplin'a nostra ierarchica nu mai pote alt'a acum, de cátu se potlogéca urgi'a remasa de c. . . verde din seculu trecut.

Am amintitu incercarea Pr. S. Salle episcopului nostru. Cu multu sum mai micu in Israelu, decátu se cutodiu a passii ca unu-se-veru Catone facia de parintiesca sa incercare; inse dandu cursu liberu convictiunei melle si in asta privintia, trebuie se dicu ca, prin troianulu de protocolle si aceste in marisoru, deca nu supremu gradu defectuose, luate in parochiele nostre pre basea era-si „non quid juris sed quid facti,“ adeca „taci si platesco“ se voru incurca si mai tare bietele iicia a si mai biete schemei nostre. Din „câte sate atâte legi,“ e forte greu a fauri o lege generala anumita, mai abstragandu si de la impregiurarea ca, unele comunitati basericesci s'au pronunciatu francu pre langa observarea ulterioara a schemei publicate de cottu. —

Deci, deca illustrii capi basericesci, cottu si ministeriulu nu ni potu face schema, ce avemu de facutu?

E gata responsulu; avemu: seau, se ni facemu in fia care parochia intarésca prin iurisdictione cottensa; d'aceste are multe basericea latina; dar noi se le facemu intr'unu modu loialu, si corresponditoriu evangeliului predicatu de Cristosu, si nu ca sor'a de la appus; carei-a, i-a venitu forte bine la socotela a se servi de fomea seau mai bine de setea de popi a cuvisiloru Esau din radecina lui Man, facandu presiune schematica asup'a Teutoniloru setosi de popi;

seau, extra, intra, supra, ultra, usque, secundum, se ceremu synodu mistu diecesanu, in care fiindu si credinciasii nostri representati, vomu effectúa contractulu bilateralu modernu, vulgo schema, carea, dandu-i-se form'a receruta, va fi intarita pre um de regimu asiá si de iurisdictione comitatului.

Eu pre un'a seau alt'a din aceste doue cálli me voi pregati la serbatoarea peripateseloru din Satumare, remanendu si panatunci celloru diece vigili, devotu. . .

Cicariu.

De sub Codru, in Martiu 1875.

In Nr. 17-18 1875. a pretiutului diariu „Federatiunea“ a apparutu unu articlu „Poporulu porta vin'a“ subscrisu de I. Ch. in care se vorbesece de amenuntulu despre relatiunile intre poporu si preutime, si ca: poporulu alérga cu bucuria, si depune pucinu de despre care dispune, la preutul seu, etc. ca romanulu tiene datinele parintiesci; ca: pre romanu nu-lu vedi vagabundandu de la una secta la alta, etc. Ve rogu Dle Red. a mi concede pucinu spaci, spre a-i face cunoscutu Dlu I. Ch. cumu stau trebile prin tierr'a nostra cu privire la cellea publicate de Dea. Cu tote ca nu me tienu de tacm'a preutiésca, nice voiescu prin acesta a o partini, ci numai in dreptate a marturisi; ca pre la noi tote dările statului, romanului laudatu de Dl. I. Ch. sunt usiore si le platesce bucuros de fricá pandurului, inse candu e vorlá de competintia preutului, lu vedi, sius candu-se un'a mare, succese din capu, si audi câte tote, arretandu nemultiamire, si cá, prea multu 'lu trage popa estu-a; era candu se iafia la Itzik spre a-si mai alina dorerile si

na cadurile si cellu Itzik deschide list'a la numele seu, si i spune: apoi bade Todore, aici esti datoriu cu vreo 20—25 cupe de rachiu (vinarsu) atunci dice romanulu nostru „bine e jupane, aldúiesca-te Domnedieu, le' omu plati buccuros, cátu mai ingraba“; era deca preutul pentru servitie bes. poftesce allu seu; dice romanulu nostru „Dle parinte, fii bunu si me accepta o leaca“ apoi leac'a lui tiene diumetate sau dora si unu annu inchiatu; si atunci candu nu mai are ce face; dice: „uita-te cátu me trasse pop'a estu-a, si sum seracu. E dreptu Dle I. Ch. ca romanulu tiene datinele si obiceiurile parintiesci, poftesce de la preutu a-i face unu prohodu cu predica si iertatiuni pentru unu siustacu. Apoi ca pre romanu nu-lu vedi vagabundandu de la una secta la alta etc. pote prin tierr'a DTalle Dle I. Ch. Nu; inse prin a nostra e; ca-ci porto-se unu preutu cu portarea unni angeru, vina acellu-a in ce-va atacu cu unu carturariu sau fruntasu a satului, véda ca acesti-a nu voru indemná a se rescoti, totu satulu respective poporulu in capulu bietului popa, se apuca si facu instantia grossa la Ordinariatulu respectivu, si ceru ca pre pop'a acellu-a se lu stramute de acolo, de si fara causa, ca-ci de nu, ei cu totii se voru face uniti sau neuniti. Esemplu viu avemu Desiulu, ore nu poporulu cellu sarantocu din Desiu gr. cat. care nu ora in stare se tiena pre unu preutu harnicu, acum'a de diumetate fiindu neunitu si-tiene doi popi? Si cine e vin'a la acesta desbinare? singura intieligintia romana de acolo, si cu ea nasce nadragari, cari ieri alalta ieri au desbraccatu nadragii cei rosii honvediesci, si atunci era conducatori poporulu cellu liniscitu; ba inca ca se pota trece acellu poporu la confessiunea gr. or. unulu dintre intieliginti chiamá la sine pre omeni, li ceti paragrafiu legeli, in intiellesulu caroru-a se luere, nu cumva se raterésca, despre callea appucata. Avendu scire despre acestu lucru si Vener. Ordinariatulu allu Gherlei, a esmissu din sinulu seu unu Comissariu cu talente minunate, spre a-i adduce la callea pacei, atunci si io me aflamu pre acolo, aruncatu de sorte, candu o multime de poporu se aduna la unu locu, cu conducatori lui in frunte. — Atunci Comissariulu amentitu le tienu o inventiatura forte nimerita; cu carea i-a indemnatu se se impace cu preutul seu; seau de nu se paresca callea appucata, ca aceea duce la perire totale; la aceste a unulu dintre conducatori paremi-se ca mcrariulu G. Anc'a raspunde in numele intregu poporulu, ca nu se potu impaca din mai multe cause si despre callea appucata nu se voru reintorce, si in fine se intorse cátra poporu si dice „asiá e omeni bunu?“ cu totii a responsu „dreptu“. Atunci unu intielleginte care se laudá in gur'a maro ca e nationalistu fara parechia, de bucuria ca poporulu i-a sciutu recitá lectiunile mai nainte impartesite in acestu obiectu, si acuma s'a portatu dupa placulu animei salle, au strigatú din respoteri „bravo!“ Pofsimu apoi Dle I. Ch. ore au a fostu de vina la tote aceste singuri carturarii, ca-ci poporulu seraculu e blandu si ascultatoriu deca acei-a nu laru imbata cu apa roce. — Apoi crede-me Dle I. Ch. ca tote neplacerile ce se nascu intre poporu si preutu numai singuru carturariloru li-se potu imputá; decari, mila tatalui, avemu mai in totu satulu câte unulu, d'apoi intrunu orasiu cá Desiulu, cáti se voru affá? Fia numai carturarii omeni cu caracteru, indemne pre bietulu poporu la tote ce e bine si folositoriu pentru ellu si nu la perirea lui; apoi nu accepte totu de la preuti câte tote; ca-ci acesti-a altii sunt aruncati in atare locu, unde dupa patrafirulu santitu nu potu se traiesca; essemplu avemu parochia Besdedu; devenita in a. c. vacanta. aflatore in Comitatu Solnocu interiore, Protopopiatulu Olpretului pentru dobandirea carei-a a concursu unu Teologu; a si dobanditu; inse ce se vedi, la intrarea lui in parochia, poporulu nu voiesca a-lu cunosce pana nu va da Contractu despre tote competintie salle; in daru au dissu teologulu nostru; ca: tote functiunile preutiésce le va impleni, prelanga stolele de pana acum'a; n'a fostu destullu atát'a; l'a adussu pre bietulu Teologu pana acolo; de a facutu Contractu cu poporeni si a statoritu: unu prohodu mare, cu predica si iertatiuni la 1 fl. 20 cr. v. a. o Cununia la 1 fl. v. a.

cellealte stole se intielegu de sine, ca tote voru fi mai mice; bietulu Teologu se invoi si la atát'a, ce se face; ba inca li-a datu si aldamasu vreo 3. vedre de rachiu. Apoi pre langa astfelu de stole pote se traiesca unu preutu care se fie luminatoriu, indreptatoriu poporulu lui incredintiatu? Ba va fi silitu bietulu se appuce furca si grebl'a la manaa de va avé unde se luere cu elle; si numai siá se pota trai, apoi inca se accepta predica in tote dominecele si serbatorile? Ba, dieu, unoru ca acesti-a se li ajunga si cetirea „Cazaniei“ ca mai multu nu merita. *)

Unu Calletoriu.

Distrietulu Cetatii-de-Petra.

Dupa descrierea lui Attila de Gerando cettita in adunarea societatii reg. ung. geografice (etnografice.)

Distrietulu Cetatii-de-Petra este unu anghiu laterale aliu Partiloru anesse si unu tienutu pucinu cunoscutu si cátu se pote de reu administratu allu Ungarisi. D'in locuitori, allu caroru numeru face 51 mii numai 13% sciu ceti si scire, cea mai mare parte sunt romani si a nume 37 mii greco-catolici si 8 mii greco-orientali, traiescu intr'o stare aproape selbateca.

Acesta stare anormale nu provine d'in neproducivitate pamontului, ci d'in lipsa de cultura si d'in relatiunile economice forte neglesse. Pre vallea Someiului spre medianoapte-appusu pamontulu e forte roditoriu ba chiaru si pre vallea Cioltului si a Lapu-ului se affa siessuri destullu de intinse, cari pre langa economia rationabile ar poté se produca mari folose, inse a fara de presirea viteloru cornute, cea mai mare parte a productelor consistu d'in porumbu (cucurudiu) prune, si pucina vinia.

Pamontulu nu se gunoieza, ci esplotarea (stoccora) poterii creatorie este la ordinea dillei, in lipsa de canale ori radfore ap'a se aduna in balti, facandu astfelu unele parti nu numai improdutive ci si improductibile. Cella mai mare proprietariu e fisculu, care odinora posedea intregu distrietulu, asta-di possede 114 mii juguri de padure si 3000 juguri aratura. Mare parte a locuitoriloru consistu d'in „nobili opincari“ cari odinora pentru servitiile militari in forteretia au castigatu drepturi armali; starea lorulu materiale inse este atátu de scapeta'a, cátu merita si asta-di a portá numele de nobili pre locuri basericesci.

Cu saraci'a loru rivaliseza numai stupiditateca si decadinti'a loru morale. Cultur'a loru spirituale e nulla. Pentru unu ciocanu de vinarsu sunt gat'a ori candu a pune juramentu falsu. Ba pentru assemene scopuri mai tardiu determinande sunt gat'a a primi inca si anteciptiuni (arvuna, capara.) Partea compossessoriloru „nadragari“ se affa, cu pucina exceptiune in assemene triste impregiurari morali. — Beu spirituose si ducu vietia dobitocosa. — Intre romani, muntenii sunt in proportiune mai morali. Junele etnografu Attila de Gerando vorbesce cu multa predilectiune despre acesti munteni idealisandu cugetele si sentimintele loru celle nobili, mintea loru descepta si coragiulu loru. Aceste calitati superiori alle Rloru munteni, facia cu Valleni de pre siessuri autorulu le atribue impregiurarii, ca influinti'a cea

*) Intiellegemu prea bine drept'a indignatiune in contra semicarturariloru, ca-ci adeverati carturari nu potu se fia, — cei ce-si — frementa capulu cu felu de felu de intrige, d'intre cari celle mai deplorabile sunt celle confesionali, pre unii ca acesti-a trebuie combatuti cu tota occasiune si stigmatizati in antea opiniei publice, — dar nu intiellegemu condemnarea bietului poporu nepri-ceptoriu, care trebuie luminatu cu tote occasiunile pana va ajunge se-si cunosca adeveratele salle interesse. Nu trebuie inse ca se ignoramu ori se retacemu neci impregiurarea destulu de trista, ca in multe casuri insi-si preuti porta vin'a imparechiariloru cu poporeni, lipsindu-li unoru-a modulu de a tractá bine cu poporulu, apoi proslitismulu si certe confesionali nu totu decaun'a proveniu de la semi-carturarii mirenii, e dora mai adese ori de la preuti de ambe confesuniile, ca-ci „intra muros peccatur et extra.“ Acestu reu numai scoll'a lu pote sterpi. Red,

molipsitoria (galbez'a) a Judaniloru n'a petrusu inca pava la dinesii. Acesta influinta afurisita a judaniloru autorulu o caracterizeaza cu umore sarcastica si intru adeveru fidelu dupa natura. Iudanii cumperea cu pretiuri bune prunele, principalulu productu allu poporatiunei si prin acest'a paru a face folosu poporului, dar acestu folosu devine veniu prin beutur'a vinarsului forte latita; judanulu este gazda de lotri, preventoriu la imprumutare de bani, inse in cari appucaturele maicestri verite in contractele inchiate cu acesta occasiune devine adeverata lipitore. Nu sunt rare casurile prin cari judanulu dupa unu imprumutu de 20 fl. ajunge intr'unu annu la capitalu de 450 fl! Poporulu tieranu semtiesce cu instinctulu lui naturale acesta molipsitoria influinta. S'au intemplatu ca muntanii au alergatu cu petitiuni la jurisdictiune, ba cu poterea s'a oppussu ca se impedece assediara judaniloru in comunitatile lor, dar effectulu au fostu momentanu, ca-ci de prin valli acestu soi periculosu cu potere irresistibile strabate intre munti si in scurtu timpu pune ghiarele pre intrugu districtulu.

Scoalele nu potu paralisá influinti'a dominantia a vinarsului. Scolele existu ce o dreptu mai in tote comunitatile, dar scolari in pacine locuri. Lefsior'a invetiatoriloru dupa calculu de mediulocu face 50—70 fl! si noci acest'a nu o potu capeta altmintrea decatu cu plansori pre la autoritati si in asemene casuri inca poporulu incepe se amenintie, catu in fine bietulu invetiatoriu e nevoitu se ceda d'in drept'a pretensiune, ba uneori chiaru lefa tota. Era compossessoratululu nu-i pesa de asemene lucruri „baccatelle“

E prea naturalu ca intre acestu poporu superstitiunea e forte latita. Poporulu adora pre preutul seu, care e totu atatu de scapetatu si cu fanatismu rigidu tiene la posturi, cari mai pucinu le-ar vetema decatu legile morali. Strige si strigoi sunt in tote satele, semnele lor caracteristice sunt: ochi urdurosi si proeminenti'a ossului sacru (ossulu crucei). Sunt 20 de anni de candu s'au intemplatu intr'unu satu, ca omenii au degropatu, cu scirea pretorelui, mortulu despre care se pretindea ca ar ave semnele de strigoi si intorcandu-lu cu faci'a in josu lu immomentara de nou, crediendu ca prin aceasta operatiune i-s'au luat poterea. De Gerando mai adauge ca insu-si au vediatu pre unu prentu, care in ornatu besericescu siedeá intre vite si cetia asupra-le, apoi dice ca este la ordinea diliei, ca insi-si prentii se despuna a se trage cl-potele in contra grandinoi. — De altmintrea reportorulu d'uarului „Hon“ dupa care impartesimu aceste lauda pre De Gerando, care, cu tote observatiunile sille colle sarcastice, cu multa caldura si compatimie vorbesce despre miseri'a poporului si care, de si cu avere preamodesta, totu-si in comunitatea Satulungu, unde are mo-f'a sa au ziditu pre spesele sille una scola de molulu. etc.

Dloru „nobili“ d'in districtulu Cetatei-de-petra li recomandamu ca se-si procure intrega dissertatiunea lui de Gerando ca se-lu pota combate mai bine, seu incatu autorulu ar ave dreptu se staruesca a se indreptá. Red.

Articulu de lege XXXV. din an. 1874.

Despre notarii publici regesci.

CAPU I.

Implinirea locurilor de notari publici.

§. 1. Pre notarii publici i numesce ministrulu de justitia.

§. 2. Notariu publicu numai cive majorenu allu Ungariei pote fi, cu caracteru nepetatu, care nu este in concursu, nici sub curatela, cunosce pre dep inu limb'a officiosa a statului, este in stare a „respunde ordinationiloru art. de lege XLIV din an. 1868, in urma a depusu censur'a advocatiale, ori cea judetiale practica, si pote dovedi, prasa notariala de doi anni facuta de si intrerupta inainte ori dupa depunerea censurii.

§. 3. Notariulu publicu nu pote fi totodata deputatu dietalu, advocatu in pracsu, professoriu ori invetiatoriu publicu, ordenariu ori extraordinariu, nu pote ave alta fun-

ctiune ori serviciu publicu (de statu, bisericu, municipiu, comuna.)

De la acesta regula se face exceptiune pentru functiunile bisericesci, municipale si comunale, cu cari nu este impreunata leafa; asemenea si pentru serviciulu militariu in armat'a de linia (maritima) si in militia teritoriala in statulu activu incatu notariulu publicu la acest'a n'ar fi obligatu prin legea militara.

§. 4. Notariulu publicu nu pote ave ocupatiuni, cari sunt incompatibile cu putetiunea sa. Cu deosebira.

a) Notariulu publicu nu pote fi directoru generalu ori doregatoriu la atare inso-tire comerciala, industriala ori asemenea intreprindere de speculatiune; nu pote fi comerciantu nici speculante de bursa, nu pote face speculatiuni de comerciu, industria banca, escomptu ori sensaria; nu pote specula cu vinderea si cumpararea imobileloru, nici cumpararea de pretensiuni, ereditati ori alte drepturi;

b) este opritu a face negociatiuni pentru sine sub numele seu propriu ori strainu, mai departe: a lua parte in afaceri, in cari intrevine in calitate de notariu publicu, a eloca banii, ce i s'au concediatu, sub numele seu, de si a primitu asupr'a sa platirea procentoloru; in urma;

c) a primi, fie sub orice titlu, obligamentu de chizesia si evictiune in afaceri de acele, ce s'au incheiatu cu intrivenirea sa, ori au trebuit se le legalizeze.

§. 5. Numerulu si statiunea notariloru publici, ascultandu-se parerea respectivei camere notariale, se stabileste prin ministrulu de justitia.

§. 6. Statiunea de notariu publicu se implinesce pe calea concursulu.

Recursulu bine instruitu este a se indreptá la acea camera notariala, in a carei cercu se afla locul de implinitu.

Camera notariala si-da parere asupra recurselor intrate in terminulu defiptu, si relatiunea sa motivata in 15. dille dupa expirarea terminulu de concursu o substerne ministrulu de justitia dimpreu a cu tote recursule.

§. 7. Denumirea de notariu publicu da indreptare de a face documinte notariale numai in limb'a ungresca, facerea lor in alta limba, ministrulu de justitia ori deodata cu denumirea, ori mai tardiu numai atuncea o pot concede, daca respectivulu notariu publicu deosebi dovedesce deplina dexteritate in aceea limba.

§. 8. Notariulu publicu este indetoratu in trei lune dela primirea decretulu seu de numire ale seversi tote cate se receru in §§. 9—15 spre ocuparea statiunei.

Acestu terminu la rogarea motivata a notariulu publicu, prin ministrulu de justitia se pote prolungi,

Notariulu publicu care neglige terminulu prescrissu in acestu §. ori cellu prolungitu, se privece de atare, care n'a acceptatu numirea sa.

§. 9. Fiecare notariu publicu depune cautiune, carea pentru Budapesta se stabilece in 7000 fl. pentru orasie, cari numera cellu putienu 20.000 locuitori, in 4000 fl pentru alte locuri in 2000 fl.

Cautiunea pote sta din bani gat'a, in obligatiuni de statu ungare, ori in hartii de valoare, ce guvernulu le-a dechiaratu publicu de apte pentru cautiuni ori in hipoteca de pretiu duplu. Valorea hartieloru se socotesce dupa pretiulu de bursa din Budapesta semnatu in diu'a remergatori depunerei, dar nici candu peste valorea nominala.

Valorea imobileloru vinctuate se stabilece totu dupa acele regule ce sunt a se observa dupa procedur'a civile la stabilirea pretiulu imobileloru luate sub osecutiune.

§. 10. Despre acceptabilitatea cautiunei, ascultandu-se parerea fiscului reg., decide camera notariala, si despre decisiunea ei este a se incunoscinti atatu fisculu reg. catu si notariulu publicu.

In contra decisiunei se admite recursulu din partea ambiloru la ministrulu de justitia.

§. 11. Barii gat'a, hartiiile de valoare, ori documentulu de cautiune proveditu cu clausula de incorporare (intabulare), daca s'au primitu de asigurare, se inlocuescu si se pastreza fara tacsu in cass'a de deposite a

tribunalulu, in a carui cercu se afla statiunea notariala,

In privintia vinctularii hartieloru de valoare dispune camera notariala totu pre calea acelui tribunalu.

§. 12. Fie care notariu publicu depune urmatoriulu juramentu de oficiu: „Juru pre a totu scitiu si a totu puterniculu Domnedieu, ca voui fi totdeauna credinciosu cãtra Maestatea Sa Reg-le nostru, Ungariei si constitutiunea ei, afacerile mele de notariu publicu le voui implini in intielesulu legiloru cu credintia, cu accuratetia si cu consciintia. Asia se mi ajute Ddiu!“ Notariulu dupa depunerea cautiunei pote cere indatu admitterea sa la juramentu.

Depunerea juramentulu se intempla in siedinti'a publica a tribunalulu respectivu, si acest'a se noteza pre decretulu de numire.

Daca unu notariu publicu si-a schimbatu statiunea: n'are se jure de nou.

§. 13. Fiecare notariu publicu trebuie se aiba sigilu officiosu, care in mediu-locu infatisieza emblem'a Ungariei, er ca inscriptiune marginala? numele si conumele calitatea de notariu publicu si statiunea sa.

Formulariulu Sigilulu spre incuviintiare prealabila este a se submitte Tribunalulu respectivu.

§. 15. Notariulu publicu mai inainte ori deodata cu depunerea juramentulu este indetoratu in persona a submitte Tribunalulu subscrierea numelui seu, ce o va intrebuintia ca notariu publicu, provedita cu sigilulu seu officiosu in atate esemplare, ca se ajunga cate unu esemplariu atatu Tribunalulu, si judecioloru cercunale ce se afla pe teritoriulu tribunalulu, catu Municipiulu respectivu si Camerei notariale.

Legalizarea subscrierei, si espedarea esemplareloru recerute o face presiedintele Tribunalulu.

§. 15. Notariulu publicu incunoscintiaza in scrisu pre tribunalulu concerninte despre terminulu, in care si deschide cancelari'a, er Tribunalulu este indetoratu acesta impregiurare a o aduce la cunoscinti'a judecioloru cercunale de pe teritoriulu seu, directiunei financiale, municipiulu si camerei notariale, a o comunica pre spesele notariulu publ. in jurnalulu officialu si in catu aru existe, si in allu tienutulu.

§. 16. Notariulu publicu este indetoratu a-si tiend sigilulu sub inchisore, si daca s'ar perde despre acest'a a incunoscinti'a Tribunalulu concerninte fara amenare. Formul'a noului sigilu avendu a diverge de cellu perdutu este a se supune Tribunalulu respectivu spre incuviintiare. Asemenea incuviintiare se recere si atuncea daca notariulu publicu vre se si schimbe subscrierea numelui.

Schimbarile facute in sigilu ori in subscrierea numelui sunt a se aduce la cunoscintia conformu §lui 14.

Daca sigilulu perdutu, mai tardiu s'ar afla: acest'a se scote din usuare prin o gravura, ce nu impedece cunoscerea, si se transpune Tribunalu spre pastrare.

CAPU II.

Adjuncti, candidati si substituti de notari publici.

§. 17. Notariulu publicu sub inspectiunea si responsabilitatea sa propria pote intrebuintia si adjuncti. Adjunctii inse n'au dreptulu de autenticitate.

§. 18. Adjunctii numai de la acelu tempu se privescu de candidati de notari publici (§. 19.), candu ei ca atari, la recomandarea notariulu publicu, sunt incripti la camera respectiva notariala. Pracs'a notariala inca se socotesce de la acestu tempu.

Pracs'a notariala trebuie se fie eschisiva si candidatu nu pote fi totdeodata si in pracsu advocatiale, ori judecatoroesca, nici in altu serviciu publicu ori privatu, ce impedece pracs'a notariala.

Camera notariala si deosebi presiedintele acesteia este indetoratu a veghia, ca candidatii se implinesca pracs'a in modulu prescrissu prin lege.

§. 19. Candidatu numai ace'a pote fi, care si-a absolvitu studiile juridice la atare institutu juridicu publicu din tierra ori din strainetate, si a depusu cu succesu esamenele

teoretice prescrise, si adeca diu dreptulu ungaru la unu astfelu de institutu din patria.

§. 20. Candidatulu, cu repasirea sa de la pracsu, capeta testimoniulu, in care notariulu publicu este indetoratu a inscrie timpulu potrecutu in pracsu. La validitatea acestui testimoniulu se recere subscrierea presiedintelu de la camera notariala.

§. 21. In casu de absintia ori morbu, notariulu publicu se pote substitui prin candidatu alesu prin ellu; la acesta inse se recere voirea prealabila a camerei. Spre scopulu acesta notariulu publicu este indetoratu a insinua la camera, fara amenare, substituirea dimpreu a cu durata substituirei, si a-si anumi substitutulu.

Notariulu publicu si mai nainte pote designa cu in voirea camerei pre acellu substitutu prin care ellu in casu de absintia ori morbu voese a fi substituitu; dar' daca substituirea ar urma in fapta — acesta precum si incetarea ei, totdeun'a fara amenare trebuie se o insinue camerei.

Candidatulu de notariu publicu numai atuncea se pote ordiná de substitutu, daca acel'a posede calitatile prescrise in §. 2.

Camera, daca face exceptiune in contra candidatulu, pre notariulu publicu lu indrumeza la alegerea altui substitutu.

§. 22. Daca notariulu publicu more seu se suspende, se amoveza dela oficiulu seu, ori repasiesce, precum si atuncea, daca in intielesulu §lui precedinte n'a recomandat, pre substitutu, camera din oficiu esmite unu substitutu dintre candidati, ori dintre notarii publici, cari se afla pre teritoriulu respectivulu Tribunalu.

Candidatulu de notariu publicu decretulu seu de substituire lu primesce dela camera si este indetoratu inainte de inceperea activitati sale a depune jurameatu de substituire inaintea Tribunalulu concerninte, incatu n'ar fi depusu inca unu astfelu de juramentu; afara de acesta este datoriu a le implini tote cate se receru in §§. 14. 15.

§. 23. In casulu din §. 21. notariulu publicu este respundietoriu pentru substitutulu seu. In casulu din §. 22. substitutulu, daca este candidatu de notariu publicu, este datoriu a depune cautiunea prescria in lege.

§. 24. Substitutulu tote afacerile notariulu publicu le seversesce cu valore de dreptu a unui notariu publicu, continua protocoalele lui, documintele si espeditele, cu provocare la ordinatiunea de substituire, le subscrie ca substitutu, si incatu densulu nu e notariu publicu, intrebuintia sigilulu officiosu a notariulu substituitu.

Documintele facute prin substitutu se pastreza in archiv'a substituitulu notariu publicu.

Pana candu dureza substituirea, acelu notariu publicu, care este substituitu, nu pote seversi afaceri de notariu publicu.

§. 25. Pana candu se dispune asupra substituirei, daca in aceea statiune nu este altu notariu publicu, — in casuri, ce nu suferu amenare, judele cercualu estrada tote documintele, la a caroru estradare pre bas'a acestei legi notariulu publicu este indreptatitu.

Totu asemenea se procede si cu estradarea documintelor pastrate in archiv'a notariulu substituitu.

Daca la una si aceea statiune este si altu notariu publicu, — tote aceste afaceri judele cercualu le conrede acestui notariu publicu.

CAPU III.

Camere de notari publici.

§. 26. Fiecare notariu publicu trebuie se apartina de o camera de notariu publicu.

Numerulu si statiunile camerelor se stabilece ministrulu de justitia, astfelu, ca la o camera se apartina celu putienu 15 notari publici, mai departe, ca camera de notariu publicu numai in locuri de acele se se formeze, unde este tribunalu reg. in urma: ca notarii publici de pre teritoriulu unuui si acelu-a-si tribunalu reg. se apartina la un'a si aceea-si camera.

§. 27. Ministrulu de justitia la stabilirea statiunei si a cerculu de camera asculta parerea camerelorn respective.

§. 28. Fiecare camera consiste din unu presiedinte, din patru membri ordinari si doi arplinti. La aducerea unei decisiuni se recere, afara de presiedintele, presinti'a celu

putienu a doi membri. Afacerile deregato- riloru receruti in regulamentul camerei le seversiescu totu acesti membri.

§. 29. Presedintele si ceilalti membri ai camerei se alogu cu votu secretu in adunare generala prin respectivii notari publici cercuali din sinulu lor. Notarii publici, cari locuescu afara de centru, votulu lor lu potu tramite si in scrissu. In casu daca voturile sunt impartite, decide sortea trassa prin presiedinte.

Alegerea are valoare pre unu annu. Despre constituirea camerei se relationeaza ministrului de justitia.

§. 30. In consultările camerei nu potelua parte acelu membru, care in cestiunea subversana este ori personalmente interesatu, ori cu cei interesati sta in atare relatione atinsa in §. 49,

Respectivulu este datoriu a insinua de timpuriu presiedintelui impedecamentulu de interesaare.

In casu de impedecare presiedintele se substitue prin membrulu designatu de camera er' membrii ordinari prin cei suplinti.

Neobservarea acestoru regule trage dupa sine nullitatea decisului.

§. 31. Afara de afacerile inviate prin acesta lego la camera, se mai tienu inca de competinta camerei notariale urmatoarele:

a) conchiamarea adunarii generale la fiecare anu pentru constituirea camerei;

b) incercarea impacatiunei in cestiuni controversate, ce s'au nascutu intre notarii publici din cercu, intre substitutii seu adjunctii lor;

c) incercarea impacatiunei intre notariulu publicu si intre parti in privinta planșorilor insinuate camerei in cestiuni de afacere oficioasa;

d) reprezentarea notarilor publici din acelasu cercu ca corporatiune, si conducerea afacerilor in intiesulu deciseloru adunarii generale.

§. 32. Camer'a ins'a-si stabilesceregulamentul ei, acest'a inse este datoria a-lu subterne ministrului de justitia spre incuviintiare prelabila.

Camer'a nemediu-lucitu vine in coatin-gere cu ministrulu de justitia.

CAPU IV.

Incetarea pusetiunei de notariu publicu

§. 33. Pusetiunea de notariu publicu inceta

a) prin resemnarea primita de către ministrulu de justitia

b) daca notariulu publicu incepe practica de advocatura, seu primesc atare serviciu, ori oficiu eschis in §. 3;

c) daca prin defectu corporalu ori spiritualu devine cu totulu incapace de a-si implini datoriunile oficiose;

d) daca devine in concursu ori subcuratela;

e) daca in urmare a unei sentintie criminale ori disciplinare este amoveatu;

f) daca si-a perditu calitatea de cive allu statului.

§. 34. In casulu de sub a) si b) allu §lui 33. notariulu este datoriu a-si continua functiunea pana candu ministrulu de justitia nu i da absolutiune.

§. 35. In casulu §lui 33 lit. c) presiedintele camerei provoca pre notariulu publicu, ca intr'unu timpu determinatu se resemneze. Dac'a notariulu publicu acest'a nu o face: presiedintele face arretare la Tribunalulu disciplinariu, er' presiedintele acestui Tribunalu esmite unu membru spre investigarea causei.

Esmissulu lu asculta pre respectivulu notariu publicu, esamina cercustările, asculta pre martori, in casu de lipsa efectuescu visitare medicala, despre procederea sa face protocolu, in care inducere datele, declaratiunile si parerile provocate in urmare a investigatiunei, in urma dupa finirea investigatiunei subterne raportulu seu presiedintelui Tribunalulu disciplinariu dimpreuna cu tote actele.

§. 36. Dupa sosirea raportului, incatu continuarea ori reintregirea investigatiunei nu se afla de lipsa, — presiedintele tribunalulu disciplinariu escrie terminulu de pertractare, la care se citeza procurorulu reg., respectivulu notariu publ. si dupa impregiurari martorii si barbatii de specialitate.

La procederea mai de parte servescu de cinosura regulele procederei disciplinare.

Cu deosebire in casu grabnicu pre notariulu publ. lu pote suspende atatu tribunalulu disciplinariu, catu si presiedintele Tribunalulu. Regulele prescrie in §. 193. inse sunt a se observá si aicea.

§. 37. In casulu §-lui 33. lit. d) si f) presiedintele camerei raportéza indata la judetiulu disciplinariu; er' acastu judetiu dupa ascultarea procurorulu reg. si a notariului publicu, cu incungiurarea a ori-ce alte procedere declara notariatulu publicu de incetatu, si decisiunea sa o comunica cu camer'a.

Contra acestui decisiuni pote apella atatu procurorulu catu si notariulu publicu.

Judetiuulu disciplinariu este datoriu a incunoscintia camer'a si in casulu §-lui 33. lit. e)

§. 38. Presiedintele tribunalulu in fiecare casu aduce la cunoscintia tribunalulu resp. municipiului si ministrului de justitia incetarea notariatulu publ. er' tribunalulu este datoriu acest'a a o publica conformu §. 15.

§. 39. Presiedintele Tribunalulu, indata ce a primitu raportulu amintitu in §. 38 primirea acteloru oficiose, a protocoloru si a sigilulu o concedere unui membru judecatorescu ori notariu publ.

In casuri grabnice cu primirea si pastrarea interimala a acestoru obiecte oficiose dispune judecele cercuale.

§. 40. Daca lipsesce atare documentu autenticu: la procurarea si predarea acellui-a se constringe, in terminu anumitu, notariulu publicu resp. moscentorii sei.

Daca documentulu autenticu s'a perditu: se procede in intiellesulu §lui 150.

Daca cartile (protocollele) se porta neregulatu, — tribunalulu se ingrigesce de reintregirea necessaria, er' deca acele nu se porta de felu de inregistrarea acteloru pre spelele notariulu publicu resp. a lassamentulu seu.

§. 41. Obiectele oficiose atinse in §. 39. se depunu spre pastrare dimpreuna cu raportulu esmissulu in archiva de notariu publicu intocmitu la respectivulu tribunalu. Acesta regula este a se observá si atunceca dac'a notariulu publicu se transfereza pre teritoriulu altui tribunalu.

Tribunalulu inchiaia protocollele oficiose, er' sigilulu, prin o gravura, ce nu impedecacunoscer'a, se scote din usuare.

§. 42. Daca notariulu publ. si-stramuta locuint'a totu pre teritoriulu acellui tribunalu, — actele si protocollele le pote duce cu sine la statiunea sa cea noua, respectivulu tribunalu reg. inse, despre acest'a incunoscintia pre publica prin unu anunciu conformu §-lui 15.

Totu asemenea incunoscintiare este de lipsa si atunceca dac'a actele le primescetribunalulu spre pastrare. Despre manipularea acteloru primite dispune Capu XIV.

§. 43. Daca notariulu publ. more, ori inceta statiunea sa de notariu publ. — estradarea cautiunei, resp. destabilizarea dreptulu ipotecariu, ascultandu-se camer'a si procurorulu reg. se face la cererea proprietariulu seu a urmatoiloru lui cu licentia acellui tribunalu, la care se pastreza cautiunea.

§. 44. Inainte de a se estrada licentia mentionata in §-ulu precedentu: Tribunalulu i provoca prin anunciu pre toti acia cari pre bas'a §lui 173 la cautiune au dreptu legalu de pemnu, ca pretensiuniloru se le insinueze in decursu de trei lune, ca-ci la din contra, fara privire la pretensiuni, se va dispune de estradarea cautiunei.

Acestu anunciu este a se publica pre spelele proprietariulu seu pre allu urmatoiloru lui de trei ori in jurnalulu oficialu si dac'a este, si allu provinciei er' la tribunalu, precum si la judetiele Cercuale de pre teritoriulu acellui-a este a se affige.

Cei ce asupra cautiunei au castigatu dreptu de pemnu, sunt a se incunoscintia deosebi despre acest'a.

Daca notariulu publicu mai nainte si-a avutu activitatea pre teritoriulu altui tribunalu: anunciuulu este a se affige la acelu tribunalu precum si la judetiele cercuale de pre teritoriulu acellui-a.

§. 45. Daca in urmare a provocarii mentionate in §. precedentu se insinua preten-

denti, — Tribunalulu defige unu terminu, la care sunt a se cita atatu pretendintii, catu si proprietariulu cautiunei, respectivu successorii acestui-a, si incatu este de lipsa, pentru reprezentarea acestoru din urma se denumesce unu curatoru, er' conducerea pertractarii o concedere unui membru judecatorescu. —

Totodata din cautiune retiene atata suma, cat: este de lipsa spre deplina acoperire a pretensiuniloru insinuate, pana candu in privinta acestoru-a nu se aduce decisiune finala.

§. 46. In diu'a de pertractare judele esmisu, ascultandu-i pre cei interesati, face unu computu dupa seria de escontentare despre pretensiuni: dac'a in contra esistintiei summei seu a seriei acestoru-a se facu esceptiuni: incerca impacatiunea; si dac'a acasta nu succede asupra puncteloru de controversa tiene pertractare protocolara in intiesulu §-lui 144. si urmatoriu Art. LIV. din an. 1868. pre a carei basa Tribunalulu aduce sentintia, si despre sentintia intrata in valoare de dreptu, ori despre impacatiune se incunoscintia camer'a.

§. 47. Daca notariulu publicu se transfereza: Tribunalulu transpune cautiunea pastrata respective partea ei remasa dupa escontentare la acelu tribunalu, in a carui cercu e statiunea cea noua a notariulu publ.

Daca din cautiune s'a facutu detragere, seu pentru statiunea cea noua s'ar recere o cautiune mai mare: notariulu publicu este datoriu a suplini sea diementulu inainte d'a-si incepe activitatea.

(Va urma.)

VARIETATI.

(Cassia) — Cassia *) este ua florica galbena cu profumulu suavu si dulce si este produsa de unu arborellu originariu din India. Ea este in tierrele unde creste, la media-di a Ispaniei, Franciei si Italiei, florea inamoratiloru. Acolu buchetulu imbetatoriu este portatu la chiotore, la brâu. Voiti una definitiune forte essacta si lesne de intiellesu a acestui graciose flori indiane? Ecce-o: ua ciresia! In loculu fructulu inse, inchipuiti-ve unu pomponu catifolatu, molle ca pufulu, vescedindu-se la atingere, forte rotundu, cu unu profumu nespusu, imbetatoriu si petrundietoriu inbalsamandu totu ce atinge si ca si vioreanu imprasoiandu-se si anuntandu-se de departe. Cassia este galbena ca si immortalia, ca si florea dissa: mugurulu de auru.

Arborellulu ce o produce nu-i priesce de catu in tierrele calde. Ellu o cultivatu in media-di a tierreloru Europei in gradine, dar e la adapostulu intemperieloru de ierna si primavera, incungiuratu cu unu porticu de scandure si in timpulu noptiloru recoroze garantatu printr'ua patura de paie.

Frundea sa este unu diminutivu din acca a plantei numite „spata draculu“ din paduri, graciosa, spitielata, cu coltiuri mice, flessibila pre ramura ca unu tige de salce plangetoria.

Grauntiele sunt in pastari inflata, negre si grosse ca firele mari de linte. Frunzie n'are multe arborellulu, dar florile abundeza. Elle sta pre arborellu gramadite ca ciresiele pre ciresile incarcati. Ca si ros'a, cassia are spini. Avisu amorosiloru. Ca si in amoru, cine o atinge se intiepa.

(Mamaliga medicamentu contra ftisiei.) Cercetari recente au stabilitu ca cellu mai bunu remediu contra ftisiei pulmonare este farina de papusioiu (melaiu) de buna calitate facuta fertura. Intrebuintiarea incontinua si prelungita a acestui alimentu escellentu aduce, se pare infallibilu, vindecarea, candu inse bol'a n'a ajunsu la cellu dn urma g'adu.

*) Cassia are mai multe specie. Cassia abusus Linnii in Egiptu si pre insula Ceylon, sementia ei servesce de medicamentu. — C. Fistula, L. arbore in India, Egiptu si Americ'a tropica, d'in lemnu se fabrica utensile, fruptele sunt medicamentu purgativu. — Cassia lenitiva si obovata (Colladon) tuf-turi pre teritoriulu Arabiei si Africei produc frunziele sennoi (purg.) — Cassia caryophyllata. Scortisiora aromatica. Cassia cinnamomea, scortisiora indica, si chinesisca, cunoscuta in buccatariele nostre. R.

Indata ce observa cine-va ca ua recu seu altu asia ce-va devine inderetnica si a natura rea, trebue indata a-si face hrata principala din farina de papusioiu (melaiu) ferta cu jumetate lapte si jumetate apa.

Deca nu se pote intrebuintia laptele se pote prepara fertur'a cu zama de carne seu cu apa si cu untu; dar' laptele este preferabilu.

(Multi amita publica.) Societate de lectura „Alexi-Sinciana“ detoresce adancstima si recunoscintia Dlui Titu L. Maiorescu, ministrulu culteloru si instructiuneloru publice allu Romaniei, care binevoi a gratificat bibliotecei nostre urmatoarele opere originale „Poesia rom.“ si „Critice“ a fara de acoste „Itinerariu in Istria“ d'in operele postume alle binemeritatulu literatu Ioanne Maiorescu parintele Dlui ministru, — mai de parte „Sant'a si ddieca' a evangelia“ de P. Ssa par. Eppu Dionisiu si „Studie a sup' instructiunei publice de G. Costaforu, — pentru cari donatiuni gratiose, Dl. ministru binevoiesca a primi de la noi viclele expresiuni de multiamire, cei le adducemu cu destinsa devotiune. — Ghierla. 28. Mart. 1875. In numele societatii „A-S.“

Ioanne Cupcea Ioanne Popiliu
presiedinte notariu,

(Gradina de aclimatizatiune: din Paris se inavuti de currendu c'ua maimutia (Cimpanza) addusa de pre costele Africe. Se numesce „Tombuctu“, are ua talia de 1 metru 25 centimetre si este forte domestica, forte bentama. Candu stapanulu isi d. Caparte, locuia in Sierra-Leone, tienea loculu de servitoru, salutá pre ospeti, li deschidea usi'a, i conducea in salone si le dedea palariete candu voiau se plece. Cu tote acoste ecce, dupa „Correspondentia Havas“, una scena forte miscatori, carei-a dede nascere acest'a mai mutia.

Intr'ua di Tombuctu fu imbarcata pentru a fi addusa in Europa. In primele dille alle calatorii cadu greu bolnava, dar preste vre 8 dille se insanetosi si d'acia inainte petrecea timpulu pre coperisulu vasulu, sarindu si accatiandu-se de tote funile si pandiele catarturiloru: era in multa intimitate cu matrozii. In diu'a de 7 Februaru, ann. cur. pre candu corabi'a intrá in golfulu Gasconiei, d'ua-data se audi pre coperisulu vasulu unu tipetu de spaima.

Cine scosesse acastu strigatu de doverere? Dóm'n'a Capart, cátra care alergandu tota lumea de pre vasu, o gasi abia spriginindu-se pre spate de meterezele corabiei, cu faci'a veneta, cu ochii spariosi, privindu cu spasurii spre verfulu catartulu cellu mare. Ce era acolo? Tombuctu se assiediasse pre crucea catartulu cellu micu, tienendu in bracie pre copillulu d-oi Capartu abia de 8 lune si legandu-lu cum vodiusse ca facea mama-sa. Din candu in candu apoi i tragea cu lab'a cáte ua palma pre faci'a si incepea se-lu legene. Acesta scena tienu ca vre 30 secunde; si pre candu ochii intregulu echipagiu spariatu erau tientiti spre maimutia, ea essecuta ua saritura extraordinaria, se scobori unu momentu pre ua fune a catartulu si, accatiandu-se aci cu cod'a de crucea podicellulu ce este impregiurulu catartulu, incepu a se legana cu greutatea ce avea in bracie.

Ori-cine si-pote inchipui in ce momente de disperare se affa acum sarman'a mama. Unu nou strigatu sfasiatoriu si sugrumatoriu essi din peptu-i, dara capitanulu vasulu i puse cu grabire man'a la gura dicendu-i: taci, domna, ... deca o veti sparia, o veti face se lasse copillulu din bracie!

Cu tote acoste, mai mut'a incotasse d'a se mai da in leganu si se scobori dint'r'unu locu in altulu d'a lungulu catartulu podicellulu.

In acastu momentu corabi'a fu isbita de unu vallu si atunci maimutia slabi catartulu si cadu. C'ua indemanare nepomenita se appuca c'ua mana d'ua franghia, sari pre ua scara si... d'ua-data fu pre coperisulu.

D-n'a Capart, mai multu uimita de castu spaimentata de ingrozitor'a scena ce i-se

intemplanse, candu vediu că i-se reda copilul viu, nevetematu, cădiu lessinata. „Rom.“

(Necrologu) Ioanu Cretiu I. secretariu magistratual, că consociu, Victoria Cretiu, că fiica, si Ecaterina Pang'a, că mama, anuncia cu anima franta de dorere că multu iubita consorte si respective mama, si fiica, *Appolonia Cretiu nascuta Panga* in 29 Martiu st. n. dupa unu morbu greu si indelungatu de peptu, provediuta cu s. s. taiue, in allu 27-le annu allu vietiei si allu 5-le allu feritei sale casatorie, si-dede nobilulu si blandulu seu suflatu in manile Creatorelui. — Fia-i tierinn'a usiora si memori'a neuitata! — Sabiu, 30 Martiu, 1875.

(Schimbări in cercurilo de contributiune) Comunitatile Ördög-Füzes si Dengeleg in Comitatulu Solnoc-inter. se incorporeza cu cerculu de contributiune d'in Ghierla, si comunitatea Solcia-infer. in comitatulu Turdei, cu cerculu de contrib. d'in Felvintiu.

(Societatea istorica unghuresca) tieniu in 1 Apr. c. siedintia, in care obiectulu principale fu discursulu lui Colomanu Thaly despre contele Nicolau Beresényi (Barcianu) amicu intimu allu lui Franciscu Rákoczy (Racolta). Discursulu provocă viua discussiune scientifica intre C. Thaly si Wil. Fraknoi.

(Trigemeni) In noptea de 26-27 Februaru trecut, femea Liti'a lui Manea Marinu din comuna Crevedia, judeciulu Vlasca a nascutu trei fete d'ua-data. Atatu fetele cătu si mam'a sunt sanetose. (Monitor.)

(La comissia.) — Ua spellatoressa este arrestata pentru vagabondagi si dussă la comissia.

— Care ti-e profesiunea? o intreba comissarulu. A! rosiesci?

— Nu, D-le, albescu.

(Summariulu „Revistei Contimpurane“) Nr. 3. pre Martiu, a. c. cuprinde urm. articli: „Despotu Voda“ drama istorica in versuri (continuare) de N. Scurtescu. — „Augustu Comte“ Classificatiunea sciintieloru de Stef. C. Michailescu. — „Ochiulu Negru“ poesia de N. Tincu. — „Schietie literarie“ poesiele lui Eminescu, de G. Gilleanu.

(Rectificare.) Celle publicate in Nr. 19-20. „Fed.“ a. c. despre trist'a intemplanse a fostulu, protonotariu allu cotululu Aradu, Teod. S. au fostu compilate parte dupa diariile ung. parte dupa informatiuni orali de la vre o doi cunoscuti d'in Aradu, despre cari se potea presupune că sunt bine informati, inse dupa informatiunile ce primimu de la o mana amica si demna de credimentu, adeverindu-se că notitia publicata, in ceea ce privesco impregiuraru, n'au fostu essacta, ni tienemu de placuta detorintia a face urmatoriele indroptari si a nume: nu e adeveratu că T. S. ar fi fostu suspinsu de la functiune neci pusu sub cercetare disciplinaria, că-ci ellu singuru inca la 10. Martiu, a. c. si-au dat demissiuinea; assemenea nu este addeveratu că ar fi primitu citatiunea de la tribuualu, că-ci dinsulu in vietia n'au primitu neci o citatiune, ci intiellegandu că, — in contr'a promissiuiloru ce i-se facuse pentru complanare, se fece totu-si arretarea d'in ordinulu altoru-a, deci vedindu-se si d'in asta parte insiellatu si moralmente nemicitu, pentru tote acestea ajunsu la ultima desperatiune au comissu fapt'a sinistra, că unulu ce onorea sa au sciut'o pretiu mai multu decâtu vietia, nevrendu că se fia batjocur'a omeniloru fara de suflatu. In fino nu e adeveratu că lussulu l'ar fi impinsu la crima, de ora ce dinsulu intr'o epistola scrissa mai nainte de morte-i, recunose insu-si, că la fapt'a comissa l'au impinsu numai patim'a jocului la Burs'a de Vienn'a, ce d'insulu mai de multi anni o cercasse fara a fi descoperitu cui-va acesta impregiurare, acolo multu

pucinu ce castigasse, ba inca si banii socii sale depusi in cassa de pastare, scotiendu-i de aici, i-au jocalu si perdutu.

Bibliografia.

Au apparutu o lucrare importante a archiveloru Statului: „Indice de documentele aflate in archiv'a Statului si nepublicate inca.“ *Brosiura I.* — In epoc'a de cercetari si cautari seriose ce se facu acum pentru stabilirea istoriei tierreloru romanesci, oper'a d-lui directoru allu archiveloru Statului va usiora multu cercetarile barbatilor speciali,

Pentru că cetitorii se-si pota face o idee mai lamurita despre lucrarea d-lui Aricescu, reproducemu chiaru introducerea d-salle:

Introducere.

Prin art. 8. din regulamentulu archiveloru Statului *) publicatu in „Monitorulu officialu“ de la 25. Iuliu 1872, s'a pusu indatorire directorulu generale allu archiveloru „a da la lumină, pre fia-caro annu, cu „spesele Statului, unu indice seu catalogu „de actele din archiva, cari potu servi la „istoria si cronologia tierrei; si care indice se coprinde dat'a, numele si unu es-tractu pre scurtu allu actelor in costiuene.“

Ceea ce a decisu pre d. ministru allu Instructiunii de la 1872 a luă acesta mesura, a fostu că publicatiunile actelor din archiva ce se tipariu in intregulu loru costau multu pre Statu, care le tiparesce in tipografi'a sa; ast-felu că nu se potea desdaună de spesele ce reclama publicarea loru, precum: tiparulu, charti'a, cartonatul, coperte etc. **), pre candu publicandu-le aelle acte pre scurtu, in brosiure de câte 15 pana la 20 colle, si in numeru de la 250-500 esemplare, cum s'a gasitu cu calle la 1873, credea d. ministru d'atunci ca s'ar poté vinde mai lesne.

Alta consideratiune eră că prin publicarea acestoru acte in estenso s'ar potea compromite averea Statului, potendu usă de unele din aelle acte contr'a Statului proprietarii vecini cu proprietatile Statului.

Cu tote că publicarea in extractu a actelor din Archiv'a Statului s'ar paré o lucrare imperfecta, inlesnesce inse multu sarcinu cellui se ce ocupa cu studiulu acestoru acte; fiindu că lu dispensa a le citi in intregulu loru, si castiga ast-felu unu timpu pretiosu, romanendu a consultă numai actele ce i se voru paré mai interesante.

Dupa acesta explicare indispensabila, se intram acum in examinarea unoru acte reproduse in acestu indice.

Si mai antaiu actele de la Nr. 1 pana la No. 52 inclusivu, dupa cum amu arretatu si la pag. 6, au mai fostu publicate in estenso la 1860, sub titlu „Archiv'a Romana“, seri'a I. dara fiindu că erau forte gresite, acea brosiura s'a annulatu, cu consimimentulu dlui ministru respectivu de la 1872; d'aceea s'au trecut ac'i in extractu, era-si cu aprobarea verbala a d-lui ministru d'atunci.

Fiindu că acestu indice e destinatu a servi mai cu s'ema la chronologia Domniloru, am publicatu numai hrisove, si carti seu ordine domnesce; adaugandu si căto-va acte, ca celle de la Nr. 241, ce rechiamu institutiuni ca aceea a judetieloru; si ca celle de la Nr. 1078 si 1267, ce rechiamu administratiunea invasiuniloru straine.

Daca in acestu indice nu s'au trecut tote actele Mitropoliei si alle Episcopieloru de Argesiu si de Romnicu, caus'a este că actele ce nu figureza aci se aflau la administratiunea domeniiloru, pre candu se tipariă acesta collectiune, fiindu corute de acea administratiune pentru sustinerea dreptu-

*) Prin care s'a modificatu regulamentulu Archivei, publicatu in „Monitorulu“ de la 7/19 Martiu 1869.

**) Chiaru importanta publicatiune a d-lui Hajdeu „Archiv'a istorica a Romaniei“, in trei volume, care nu costa de cătu 7 sf. volumele, stă nevenduta, parte in depositele Ministeriului Instructiunii publice, parte in depositele Archivei Statului, in cătu Statulu n'a gasitu altu midilocu a se desdauna de cătu dandu-se că premie la essamene.

riloru Statului in processele salle cu particolarii; elle se voru publică in urmatoriele brosiure, daca se va permite si pre viitoru publicarea in extractu a actelor din Archiv'a Statului.

In acestu indice care are a servi mai alessu la chronologia Domniloru, lectorulu va observă multe date care nu se potri-vescu cu celle insemnate de istorici, si mai alessu de Fotino si de Sincai, singurii istorici pre cari i-am aflatu mai essacti in privint'a chronologiei Domniloru, pentru că amenduoi la facerea istorieloru loru potutu dispune de multe acte istorice, si in parte Fotino de celle aflate ad'i in Archiv'a Statului, si cari la 1812 se aflau in Archiv'a Mitropoliei, a Episcopieloru si a Monastiriloru, cum si de alte acte cari au disparutu in urma, din diferite impregiurari.

Errorile de data de la multe acte din acestu indice provinu mai multu din negligerentia gramaticiloru, cari scriau hrisovele domnesce **), ast-felu am constatatu, de essemplu, errorile de la notele pagineloru 89, 90, 95 si 96. (Va urmă.)

Au apparutu Fasc. XXVIII. d'in Dictionariulu limbei rom. editiunea Societăti acad. rom. d'in Bucuresci, publicatu de DD. A. Tr. Laurianu si I. C. Massimu. Acestu fasc. se termina cu cuventulu *Raru*.

Assemene apparura si *Annale societati acad. rom.* Vol. VII. in care se cuprinde lucrările societăti in sesiunea annului 1874.

La Redactiunea „Federatiunei“ se afla de vendiare essemplarie d'in Dictionariu, cu pretiulu fissatu pentru prenumeranti, adica doi napoleondori (40 lei, = 18 fl. v. a.) pentru intregu opulu in II. vol. aprope 200 colle.

Insciintiare.

Comitetulu centrale allu „Reuniunei Invetatoriloru Romani d'in Selagiu“ va tiené adunarea antaia in annulu currinte, la 10 Aprile, in Zelau, in sala de gimnastica a preparandiei de statu. Siedintia se incepe la 9 ore, inainte de amedia-di.

Sunt deci toti membrii acestui comitetu rogati, că in susamint'a di se se infacisiedie in numit'a localitate spre a se poté incepe fara amenare agendele numerose.

Obiectele mai principali sunt urmatoriele:

1. Cetirea protocolleloru incurse despre propunerile de proba tienute in tomn'a annului trecut in cercurile reuniunei si inarea unoru mesura—pote de lipsa—in intetessulu acesteru propuneri.

2) Referatul cassariulu reuniunei despre starea cassei,

3) Dispuneri in caus'a incassarei restantieloru de taca si de camete dupa summele elocate, si

4) Invitatiunea institutulu de creditu si economie „Albin'a“ la adunarea generala.

Zelau, 28 Martiu 1875.

D'in incredintiarea presindintelui.

Gavrilu Trifu

Subpresiedinte Reu. Inv. Rom. Sel.

Sciri mai none si electrice.

Bucuresci 28 Mart. sesiunea Adunarei nat. s'a inchiatu. Domnitariulu in persona au cetitu discursulu de tron, prin care constata, că antai'a-si data acum de la inceputulu erei constitutionali, inchiatarea sesiunei coincide cu terminulu legale de espirare a functiunii corporiloru legiutorie. Discursulu tronului resume situatiunea interna a tierrei, accentua marele creditu allu tierrei in strainetate, reformele in-

*** In „Column'a lui Traianu“, Nr. 22. din 1872. d. Hajdeu dice, cu dreptu cuventu, că daca nisce professori universitari ai slavismului, cu Barski, Aprilov, Kukulievich si Miklosch au potutu face errori grosse asupr'a chronologiei diplomatice si epigrafice in limb'a loru natala, apoi cu atatu mai multu au potutu gresé nisce simpli gramatici romani.

trudusse in justitia si armata, si conventiunile internationale inchiatare. Cuventulu se termina arretandu bunele efecte alle stabilitatii si alle armoniei intre camera si guvernulu, ceea ce essiste intre elle, acu de patru anni. Domnitariulu la intrarea sa in camera au fostu salutat cu entusiasmu, era discursulu au fostu adesse ori intreruptu prin viue semne de aprobatiune. — Ministeriulu de finacie au datu concessiunea pentru realisarea imprumutulu de renta in summ'a de 29 mill. lei, firmei comerciale d'in Paris Fould si Camondo, cu cursu de 65.

Beligradu, 29. Mart. Treidieci si siepte de membri ai scupscinei multiamira prin adressa principelui pentru resolutulu passu ce au facutu spre a salvă onorea tierrei si a Scupscinei. — Radovicu, capu de sectiune la ministeriulu de just. fu numitu ministru justitiei, astfelu ministeriulu este definitivu completatu.

Vienn'a, 30. Mart. De la Bucuresci se anuncia că guvernulu Romaniei au datu ordinu agintelui seu d'in Cetini'a (Murtenegru) d'a merge la Cattaro spre a salută pre imperatulu Fr. Josifu.

Vienn'a 30 Mart. Solulu Germaniei in Constantinopole au sprigitu cu energia starruintiele contelui Zichy (solulu Austro-Ungariei) relative la căllile ferrate romane. (dora serbesci. R.)

Paris 30 Mart. „Universulu“ publica enciclic'a Ponteficeli cătra catolicii d'in Elveti'a prin care se escommunica catolici vechi si se esprime desaprobare legislatiunei elvetiane.

Fuld'a, 31 Mart. Tote episcopatele d'in Prussia au fostu reprezentate la conferint'a ce seintruni astadi nunciulu apostolicu de la Monac (München) n'au venitu, de si au fostu acceptatu. Conferint'a inceputa ad'i deminutia se continua. Presiedintele e AEppulu de Coloniu, conferint'a va dură pana Sambeta.

Rom'a 31 Mart. In consistoriulu de asta-di Ponteficeli numi trei episcopi in partile necredinciosiloru si unulu pentru Italia, apoi intreprinse cerimoni'a prin care deschise gur'a nou-numitiloru cardinali: Gianelli, Manning, Deschamps si Bartolini, danduli anellulu de Cardinali si titlurile besericeiloru: a stei Ague'a, astaru: Andreiu, Grigoriu Bernardu si Nicolau.

Vienn'a, 1 Apr. Dufaure emisse cătra procuratori una scrissore cerculare in intiellessu republicanu: Buffet (Bonapartistu) nu vre că aceea se se publice in diariulu officialu. Dufaure si Say ammentia a-si d'i demissiuinea. In casu de n'ar succede complanarea conflictulu intre ministri, se va conchiama comissiuinea permaninte a adunarii nat. — Dupa scirile sosite mai tardiu diferintiele se complanara, cerculuri'a se publica.

Beligradu, 1 Apr. Doi delegati ai guvernulu plecara Vienn'a că se radice prim'a parte a monetei serbesci batuta in fabrica imp. de Vien'a. Negotiatiunile pentru inchiatarea conventiunei comerciale inainteza bine.

Fuld'a 2 Apr. Conferintiele episcopiloru se terminara. Ponteficele binecventu adunarea imbratandu pre episcopi a persevera.

Burs'a de Vienn'a, 19 Mart. 1875

Metallice 5%	71.45
Imprumutulu nat. 5%	76.—
Sorti din 1860	112.35
Actiunile bancei	964.—
Actiunile instit. de creditu	235.20
Obligatiuni rurale ung.	79.10
„ „ Temisiane	76.75
„ „ Transilvane	76.25
„ „ Croato-slav.	80.—
Londonu	111.25
Argintu	104.35
Galbenu	5.24
Napoleond'or.	8.90

ALESSANDRU ROMANU
Propriet. edit. si red. respundiet.

